

[Duborg.]

at den højtærede Landbrugsminister stædigt fastholder den Opfattelse, at Forbrugerne ikke kan faa Raad til at betale Landbrugsprodukterne med Produktionspris, hvorimod omvendt Landbruget selvfølgelig skal betale alle Varers Ydelse efter Tariffen. I denne Forbindelse kan man endvidere bemærke, at den højtærede Indenrigsminister fremdeles hævder, det er berettiget og rigtigt, at Landbruget betaler 2—3 Gange saa store Ejendomsskatter som Byernes Ejendomsbesiddere. Saaledes er Stillingen, og det er bedst, vi gør os klart, hvad vi har at vente fra den Side.

Der sker faktisk dette ved den Politik, som drives fra det høje Ministeriums Side, at for saa vidt Lovgivningen har Indflydelse paa Landbruget — og det har den efterhaanden paa ikke faa Omraader —, er Ministeriet, den højtærede Landbrugsminister, en daarligere Arbejdsgiver end den værste Storkapitalist her i Landet. Ingen Arbejdsgiver, intet Aktieselskab, ingen Storkapitalist vilde tænke sig Muligheden af at byde sine Arbejdere den usle Løn, som er at opnaa gennem de Priser, som man fra Ministeriets Side under Landbruget er dets Produkter.

Nu kunde den højtærede Minister sige, at vi er uden Evner til, uden Muligheder for at gaa til en Politik, som kan ændre dette Forhold, dertil er vore Eksportforhold saa dominerende, at det overhovedet ikke er muligt. Tiden er ikke her til at dokumentere det, det er for langt hen paa Aftenen, men alle ved — denne Sag har været behandlet saa tit —, at denne Paastand ikke er rigtig. Jeg vil kort sige det saaledes, at hvis det danske Socialdemokrati vilde slaa ind paa en Politik efter de samme Principper som den Politik, der føres af Socialdemokratiet i Sverige og Norge, vilde det danske Landbrug være rentabelt. Hvis der blev budt os samme Vilkaar, som Socialdemokratiet i de paagældende Lande giver deres Landbrug, var Landbruget rentabelt, og det vilde kunne ske uden større Ofre for Forbrugerne end de Ofre, som paalægges Forbrugerne i disse Lande.

Man vil derfor spørge sig selv: hvad er da Aarsagen til Ministeriets, til Socialdemokratiets mærkelige Stilling paa dette Omraade her i Landet, og jeg tror jo ikke, at Aarsagen i Grunden er saa vanskelig at finde. Jeg tror i Virkeligheden ikke, den ligger i Socialdemokratiet selv, jeg tror, den ligger i den Afhængighed, som de er bragt i ved deres Forhold til de Radikale som et nødvendigt Støtteparti for at bevare Magten i Rigsdagen; thi for de Radikale er

det jo en afgjort Livsbetingelse at opretholde en Lovgivning, der kan skabe eller bevare den Splittelse inden for Landbruget, som det er denne Lovgivnings Hensigt at opretholde, for uden at denne Splittelse opretholdes, er der ikke noget radikalt Parti her i Danmark. Der kan jo ikke bygges en radikal Politik paa en tilfældig Mand hist og her, der synes, at han er lidt for fin til at være med i Socialdemokratiet, men dog alligevel i det væsentligste er enig med det. Det radikale Parti maa bygges op paa en saadan politisk klassepræget radikal Husmandspolitik. Det er dets Grundlag, derpaa lever det. Saa længe denne Deling eksisterer, ja, da kan de Radikale leve, men heller ikke længere. Derfor er dennæ Politik netop en Livsbetingelse for Det radikale Parti, men den er det ikke nær i samme Grad for Socialdemokratiet, den er det kun for Socialdemokratiet, fordi den politiske Konstellation her i Landet er, som den er.

Jeg skal slutte med at sige om alle disse Forhold, at skal det danske Landbrug gøre sig Haab om bedre Kaar i Fremtiden, end det har haft i den forløbne Del af den Kriseperiode, vi er inde i, saa tror jeg, at det kun sker derved, at det nuværende politiske Flertal bliver Mindretal. Det er ikke saaledes, at jeg nærer nogen som helst Formodning eller Forventning om, at Venstre og Konservative bliver Flertal, det gør jeg ikke, men jeg tænker mig den nærliggende Mulighed, at de nuværende Regeringspartier ikke har en Stemme eller to over Halvdelen efter næste Valg, saa vi staar over for en Situation omtrent som i vore Nabolande. Og dér tror jeg, at der muligvis ligger Betingelser for en Realitetsforhandling mellem Venstre og Socialdemokratiet om en rationel Landbrugspolitik, der kan give Landbruget en ordentlig Fortjeneste til dets egne Folk og sætte det i Stand til at betale en ordentlig Løn til dets Medhjælpere. Ad disse Veje er Landbrugspolitikken gaaet, ærede Medlemmer, i vore Nabolande, ad disse Veje er den gaaet, kan jeg næsten sige, i *samtlig*e vore Nabolande. Jeg tror ikke, det ligger helt uden for Muligheden og Sandsynligheden, at det, der skal ske, ogsaa i Danmark vil ske ad disse Veje.

Første Næstformand (Vanggaard): Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Ordet for en kort Bemærkning:

Christmas Møller: Da Venstres politiske Ordfører og Formand, det ærede Medlem Hr. Krag, talte i Dag, gav han Udtryk